Тасдиқ карда шуд
бо Фармоиши Вазири молияи
Ҷумҳурии Тоҷикистон
аз 31 январи 2019 сол, №22

Д А С Т У Р А М А Л
оид ба таҳияи нишондиҳандаҳои Буҷети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2020-2022
(Марҳилаи 1)

ш. Душанбе 2019

Ихтисораҳо

ҶТ	–	Ҷумҳурии Тоҷикистон
ТАМБ	–	Тақсимкунандагони асосии маблағҳои буҷетӣ
ТМБ	–	Тақсимкунандагони маблағҳои буҷетӣ
ГМБ	–	Гирандагони маблағҳои буҷетӣ
БМХД	–	Барномаи миёнамуҳлати хароҷоти давлатӣ
ВМКБ	–	Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон
ИМД	–	Идоракунии молияи давлатӣ
ҶДММ	–	Ҷамъияти дорои масъулияташ маҳдуд
ЧММ	–	Чорчубаи миёнамуҳлати макрофискалӣ
ММД	–	Маҷмӯи маҳсулоти дохилӣ
БМТ	–	Бонки миллии Тоҷикистон
ВРИС	–	Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон
ВМ	–	Вазорати молия

МУНДАРИҶА

1. МУҚАРРАРОТИ УМУМӢ 4

2. НАҚШАИ ТАҚВИМИИ ТАҲИЯИ НИШОНДИҲАНДАҲОИ БУҶЕТИ ДАВЛАТИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН БАРОИ СОЛҲОИ 2020-2022 6

3. СОХТОРИ ЛОИҲАИ ДУРНАМОИ САМТҲОИ АСОСИИ СИЁСАТИ БУҶЕТУ АНДОЗ БАРОИ СОЛҲОИ 2020-2022 9

4. ТАШКИЛИ ҶАРАЁНИ ТАҲИЯИ МАРҲИЛАИ СТРАТЕГИИ БАНАҚШАГИРИИ БУҶЕТ АЗ РӮИ СОҲАҲО 10

5. ҲИСОБИ БУҶЕТИ ЗАМИНАВӢ АЗ РӮИ СОҲАҲО 11

6. ДАРХОСТҲО БАРОИ МАБЛАҒГУЗОРИИ АФЗАЛИЯҲОИ НАВ 13

7. ҲИСОБҲО ВА ТАҚСИМОТИ ҲАДДИ НИҲОИИ ХАРОҶОТ АЗ РӮИ СОҲАҲО 14

8. МУҲОКИМАИ БУҶЕТӢ 15

ЗАМИМАИ №1: ТАМОЮЛИ РУШДИ МАКРОИҚТИСОДӢ ВА ЧОРЧУБАИ МАКРОФИСКАЛӢ 17

ЗАМИМАИ № 2. ДАРХОСТИ МАБЛАҒГУЗОРИИ СТРАТЕГИЯИ МИЁНАМУҲЛАТИ ХАРОҶОТ (БАХШ/СОҲА) 23

ЗАМИМАИ №3: ҲАДДИ НИҲОИИ ХАРОҶОТ 33

1. МУҚАРРАРОТИ УМУМӢ

1. Дастурамали мазкур оид ба таҳияи нишондиҳандаҳои буҷети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2020 - 2022 (минбаъд Дастурамал) бо мақсади иҷрои моддаи 37 Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи молияи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон» ва Фармоиши Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 29 декабри 2018, №108-Ф таҳия карда шудааст.

2. Мувофиқи моддаи 38 Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи молияи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон» ҷараёни таҳияи лоиҳаи буҷети давлатӣ дар ду марҳила амалӣ карда мешавад.

Марҳилаи якум: Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон дар якҷояги бо Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар вазорату идораҳои дахлдор лоиҳаи дурнамои самтҳои асосии сиёсати буҷету андозро барои давраи банақшагирии буҷет (дар асоси принсипҳо ва шакли барномаи миёнамуҳлати хароҷоти давлатӣ) таҳия намуда, барои баррасӣ ба Комиссияи доимоамалкунандаи буҷетии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод менамояд.

Марҳилаи дуюм: таҳияи муфассали лоиҳаи буҷети давлатӣ мутобиқ ба Дурнамои самтҳои асосии сиёсати давлатии молиявию қарзӣ ва андозӣ, ки аз ҷониби Комиссияи доимоамалкунандаи буҷетии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон маъқул дониста шуда, дар асоси онҳо ҳадди ниҳоии хароҷот барои Тақсимкунандагони асосии маблағҳои буҷетӣ, ҳамаи сатҳҳо ва гирандагони маблағҳои буҷетӣ муқаррар карда мешавад, дар бар мегирад ва таҳияи буҷети давлатӣ бо усули аз боло ба поён амалӣ карда мешавад.

3. Дастурамали мазкур тартиби амалӣ намудани марҳилаи якуми банақшагирии лоиҳаи буҷети давлатӣ, махсусан самтҳои асосии сиёсати буҷету андозро барои солҳои 2020 – 2022 муайян намуда, давраи аз 1 феврал то 1 июни соли 2019-ро дар бар мегирад.

4. Лоиҳаи Дурнамои самтҳои асосии сиёсати буҷету андоз барои давраи миёнамуҳлат дар асоси санадҳои меъёрии ҳуқуқии зерин таҳия мегардад:

- Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи молияи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон»;
- Кодексҳои андоз ва гумруки Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи дигар пардохтҳои ҳатмӣ ба буҷет»;
- Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи боҷи давлатӣ”;
- Паём, амрҳо, фармоишҳо ва супоришҳои Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- Қарорҳо ва фармоишҳои Ҳукумати Ҷумҳуриии Тоҷикистон;

- Стратегияи миллии рушди Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030
- Барномаҳо, стратегияҳои рушди миллӣ, соҳавӣ ва минтақавӣ;
- Дурнамои миёнамуҳлати рушди иқтисодию ва иҷтимоӣ;
- Таҳлил, мониторинг ва баҳодиҳии иҷроиши буҷет.

5. Ба зиммаи Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон дар муҳлатҳои муқарраргардида таҳия ва барои маъқул донистан ба Комиссияи доимоамалкунандаи буҷетии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод намудани лоиҳаи Дурнамои самтҳои асосии сиёсати буҷету андоз барои солҳои 2020-2022 вогузор карда шудааст.

6. Таҳияи лоиҳаи Дурнамои самтҳои асосии сиёсати буҷету андоз аз ҷониби Вазорати молия Ҷумҳурии Тоҷикистон дар ҳамкорӣ бо Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон ва вазорату идораҳои дахлдор, ки барои омода намудани дурнамои рушди иҷтимоию иқтисодии кишвар, нишондиҳандаҳои асосии макроиқтисодӣ, дурнамои қурби асъор ва таваррум дурнамои тағйирёбии тарофаҳо барои хизматрасонии субъектҳои монополияҳои табиӣ ва дигар хизматрасониҳои коммуналӣ ваколатдор мебошанд, амалӣ карда мешавад.

7. ТАМБ-ҳои соҳавӣ оид ба таҳия ва татбиқи сиёсати давлатӣ дар соҳаҳои дахлдори буҷетӣ инҳо муайян шудаанд:

Ҷадвали №1. Номгӯи ТАМБ-ҳои соҳавӣ

ТАМБ-ҳои соҳавӣ	Соҳа
Вазорати мудофиаи Ҷумҳурии Тоҷикистон	02. Мудофиа
Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон	04. Маориф
Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	05.Тандурустӣ
Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	06. Суғуртаи иҷтимоӣ ва ҳифзи иҷтимоӣ
Вазорати фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон	08. Фарҳанг ва варзиш
Вазорати энергетика ва захираҳои оби Ҷумҳурии Тоҷикистон	09. Комплекси сӯзишворӣ ва энергетика
Вазорати кишоварзии Ҷумҳурии Тоҷикистон	10. Кишоварзӣ, моҳидорӣ ва шикор
Вазорати саноат ва технологияи нави Ҷумҳурии Тоҷикистон	11. Саноат ва сохтмон
Вазорати нақлиёти Ҷумҳурии Тоҷикистон	12. Нақлиёт ва коммуникатсия

Мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ, ки мақоми ТАМБ-ро доранд (ВМКБ, вилоятҳои Суғду Хатлон, ноҳияҳои тобеи марказ), дар раванди омода намудани лоиҳаи Буҷети давлатӣ дар ҳамкорӣ бо ТАМБ-ҳои соҳавӣ мутобиқи рӯйхати чорабиниҳо ва муҳлатҳои иҷрои онҳо, ки аз рӯи Нақшаи тақвимии ташаккули нишондиҳандаҳои Буҷети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2020-2022 муқаррар гардидаанд, иштирок мекунанд.

8. Мувофиқи муқаррароти қисми 3 моддаи 32 Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи молияи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон» вазоратҳои соҳавӣ амалӣ намудани чорабиниҳои зеринро таъмин менамоянд:

- стратегияи хароҷоти буҷети соҳаи дахлдорро барои давраи миёнамуҳлат таҳия ва ба Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод менамоянд;

- барои амалӣ намудани самтҳои нави афзалиятноки сиёсати давлатӣ дар соҳаи дахлдор дархости хароҷоти буҷетиро ба Вазорати молия манзур менамоянд;

- тибқи тартиби муқаррарнамудаи Дастурамали мазкур буҷети заминавиро таҳия менамоянд;

- хароҷоти сармоягузории соҳаро ба нақша мегиранд.

2. НАҚШАИ ТАҚВИМИИ ТАҲИЯИ НИШОНДИҲАНДАҲОИ БУҶЕТИ ДАВЛАТИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН БАРОИ СОЛҲОИ 2020-2022

№	Чорабиниҳо	Мӯҳлати ниҳоӣ	Мақомоти давлатии масъул
1.	Пешниҳоди Дастурамал оид ба ташаккули нишондиҳандаҳои буҷети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2020-2022 (марҳилаи 1-ум) ва ҷадвали ташаккул додани лоиҳаи буҷет ба ТАМБ-и соҳавӣ ва мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ	1 феврали соли 2019	Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон
2.	Тасдиқи Дастурамали соҳавӣ дар мувофиқа бо Вазорати молия	18 феврали соли 2019	ТАМБ соҳавӣ ва Вазорати молия Ҷумҳурии Тоҷикистон
3.	Пешниҳоди баҳогузории дурнамои нишондиҳандаҳои асосии макроиқтисодӣ барои солҳои 2020-2022 ба Вазорати молия (Замимаи 1)	1 марти соли 2019	Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон
4.	Пешниҳоди лоиҳаи Нақшаи миёнамуҳлати сармоягузорӣ ба Вазорати молия (Замимаи 2, шакли 2,3-2,5)	1 марти соли 2019	Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон
5.	Маълумот оид ба воридоти андозӣ ва ғайриандозӣ (манбаъҳои андозбандӣ ва ғайраҳо)	1 марти соли 2019	Вазорат ва идораҳои дахлдор

6.	Муайян ва пешниҳод намудани индекси тағийирёбии арзиш аз рӯи моддаҳои хароҷотии гурӯҳбандии иқтисодӣ ба ТАМБ соҳавӣ ва мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ (МИМҲД)	15 марти соли 2019	Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон
7.	Таҳия намудани буҷети заминавӣ, хароҷоти сармоягузориҳо ва пешниҳод намудани он ба ТАМБ соҳавӣ	1 апрели соли 2019	Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон
8.	Муайян намудани ҳаҷми даромадҳои буҷети давлатӣ барои давраи миёнамуҳлат	15 апрели соли 2019	Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон
9.	Пешниҳоди дархост ба Вазорати молия барои маблағгузории стратегияи миёнамуҳлати соҳа (Замимаи № 2)	10 апрели соли 2019	ТАМБ-ҳои соҳавӣ
10.	Муайян намудани ҳадди ниҳоии хароҷоти пешакӣ аз рӯи соҳаҳо ва ТАМБ	3 майи соли 2019	Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон
11.	Ба Вазорати молия пешниҳод намудани тафсирҳо оид ба мавҷудияти масъалаҳои баҳснок тавассути рӯйхати замимаҳо барои афзалиятҳои нав	7 майи соли 2019	ТАМБ-ҳои соҳавӣ
12.	Муҳокимаи буҷетӣ оид ба ҳадди ниҳоии хароҷот аз рӯи соҳаҳо ва ТАМБ	7-13 майи 2019	Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ТАМБ
13.	Баррасии лоиҳаи Дурнамои самтҳои асосии сиёсати буҷету андоз барои солҳои 2020-2022» дар мушовараи Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон	Моҳи майи соли 2019	Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон
14.	Пешниҳод намудани лоиҳаи дурнамои «Самтҳои асосии сиёсати буҷету андоз барои солҳои 2020-2022» ба Комиссияи доимоамалкунандаи буҷетии назди Ҳукумати ҶТ	3 июни соли 2019	Вазорати молия Ҷумҳурии Тоҷикистон
15.	Тасдиқи Дастурамал оид ба таҳияи марҳилаи дуюми чараёни буҷет, ҷойгир намудани он дар сомонаи расмии вазорат ва расонидани он ба ТАМБ ва дигар иштирокчиёни ҷараёни буҷетӣ	то 1 июли соли 2019	Вазорати молия Ҷумҳурии Тоҷикистон

9. Дар марҳилаи якуми ҷараёни таҳияи лоиҳаи Буҷети давлатӣ аз ҷониби Тақсимкунандагони асосии маблағҳои буҷетӣ (ТАМБ) ҳуҷҷатҳои муқарраршуда бо шакли чопӣ ва дар шакли электронӣ, дар асоси истифодаи Низоми иттилоотии банақшагирӣ ва иҷроиши буҷети давлатӣ «SGB.net» бояд ба Вазорати молия пешниҳод карда шавад.

Ворид намудани маълумот оид ба ҳадди ниҳоии даромад, хароҷот, буҷети заминавӣ ба Низоми иттилоотии банақшагирӣ ва иҷроиши буҷети давлатӣ «SGB.net» аз рӯи соҳаҳо ва моддаҳои алоҳидаи гурӯҳбандии иқтисодӣ барои солҳои 2020-2022 аз ҷониби Шуъбаи макроиқтисодӣ ва омори молиявии Сарраёсати буҷети давлатӣ анҷом дода мешавад. Ворид намудани маълумоти сатҳи навбатӣ аз рӯи ҳар як ТАМБ, соҳаҳо ва моддаҳои алоҳидаи гурӯҳбандии иқтисодӣ аз ҷониби сарпарастони сохторҳои соҳавии Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон анҷом дода мешавад.

Ворид намудани маълумот ба Низоми иттилоотии банақшагирӣ ва иҷроиши буҷети давлатӣ «SGB.net» аз ҷониби тамоми иштирокчиёни омодасозии лоиҳаи буҷети давлатӣ бояд дар мӯҳлатҳои муқаррарнамудаи Нақшаи тақвимии ташаккули буҷети давлатӣ барои соли 2020 ва нишондиҳандаҳои дурнамои Буҷети давлатӣ барои солҳои 2021-2022 амалӣ гардад.

10. Ҳангоми риоя накардани мӯҳлатҳо ва пешниҳод нагардидани дархостҳои буҷетӣ аз ҷониби вазорату идораҳои соҳавӣ, Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳуқуқ дорад мустақилона дар лоиҳаи буҷети давлатӣ барои солҳои 2020-2022 маълумоти вазорату идораҳои дахлдорро дар асоси ҳисоби онҳо ва нишондиҳандаҳои буҷети тасдиқшудаи соли 2019 барои ин ташкилот ворид намояд.

3. СОХТОРИ ЛОИҲАИ ДУРНАМОИ САМТҲОИ АСОСИИ СИЁСАТИ БУҶЕТУ АНДОЗ БАРОИ СОЛҲОИ 2020-2022

11. Сохтори лоиҳаи самтҳои асосии сиёсати буҷету андоз қисм ва ҷузҳои зеринро дар бар мегирад :

Тамоюли рушди макроиқтисодӣ ва чорчубаи макрофискалӣ

- Тағйирот дар сиёсати давлатии андоз;
- Касри буҷет[1];
- Дурнамои даромади буҷети давлатӣ (аз рӯи сатҳҳои низоми буҷетӣ) дар давраи миёнамуҳлат;
- Дурнамои хароҷоти буҷети давлатӣ аз рӯи барномаҳои (зербарномаҳои) буҷетӣ дар давраи миёнамуҳлат;
- Қарзи давлатӣ ва хароҷот барои хизматрасонӣ ва пардохти қарзи давлатӣ дар давраи миёнамуҳлат, аз ҷумла аз рӯи уҳдадориҳои кафолатҳои давлатӣ. Намунаи (модели) устувории қарзи берунаи давлатӣ имкон медиҳад, ки ин нишондиҳандаҳо пешниҳод карда шаванд.

Афзалиятҳои буҷетии Ҳукумат дар давраи миёнамуҳлат

- Афзалиятҳои миёнамуҳлати буҷетӣ:
  - Тавсифи ҳолати ҷорӣ дар доираи соҳаҳои буҷетӣ;
  - Ҳадафҳои стратегӣ ва вазифаҳои Ҳукумат;
  - Барномаҳои соҳавӣ;
- Ҳадди ниҳоии хароҷот аз рӯи соҳаҳо ва ТАМБ (дар доираи барномаҳои буҷетӣ ва сатҳи низоми буҷетӣ).

12. ***Чорчубаи миёнамуҳлати макрофискалӣ*** (ЧММ) ҷадвали миқдориро дар бар мегирад, ки аз нуқтаи назари муносибати пайдарпаи воситаи барои таҳияи ҷанбаҳои гуногуни сиёсати иқтисодии давлат мебошад. ЧММ барои омӯхтани оқибатҳои тадбирҳои гуногуни сиёсати молиявӣ дар бахшҳои дигари иқтисодиёт равона карда шудааст. Дар инҷо сиёсати молиявӣ на танҳо бо андозаи хароҷоти давлатӣ, балки бо интихоби усулҳои гуногуни маблағгузории ин хароҷот муайян карда мешавад. Ҳамин тариқ, ЧММ фазои озодро (ва имконоти маблағгузории он) барои хароҷоти давлатӣ барои се соли оянда пешниҳод мекунад. Дар чорчубаи меъёрҳои миёнамуҳлати макроиқтисодӣ таҳияи ҷадвали нишондиҳандаи миёнамуҳлати фискалӣ (ЧМФ) ташаккул карда мешавад, ки нишондиҳандаҳои

[1] Бояд қайд кард, ки дар БММ касри ҳамчун фарқи байни даромад ва хароҷот ҳисоб карда мешавад ва арзиши максад намебошад.

даромад ва хароҷоти буҷетро инъикос менамояд. Маълумоти иловагӣ дар Замимаи №1. ***Сиёсати фискалии Ҳукумат***[2] оварда шудааст***:***

13. Дурнамои даромади буҷети давлатӣ

Дурнамои даромади буҷет тибқи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи молияи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон", кодексҳои андоз ва гумрук, Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи дигар пардохтҳои ҳатмӣ ба буҷет", Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон" "Дар бораи боҷи давлатӣ" ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Дастури методӣ оид ба пешгӯии воридоти даромадҳои давлатӣ, ки аз ҷониби Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ шудааст, амалӣ мешавад. Дурнамои даромади буҷет байни сатҳҳои низоми буҷетӣ тавассути лоиҳаи тақсимоти воридоти андоз байни сатҳҳои низоми буҷетӣ амалӣ карда мешавад.

Дурнамои даромадҳои буҷети давлатӣ дар давраи миёнамуҳлат, бо дарназардошти асосҳои мавҷудбуда, шарҳи фарқияти асосии он аз дурнамои лоиҳаи буҷети соли 2019, инчунин арзёбии таъсири ҳамаи тағйироти андозии пешниҳодшуда дар сиёсати даромад ва хароҷот таҳия карда мешавад.

14. Хароҷоти соҳаҳо (бахшҳо) дар асоси ЧМФ муайян карда мешаванд.

Мавриди банақшагирии хароҷоти буҷетӣ аз рӯи соҳаҳо ба инобат гирифта мешаванд:

- нишондиҳандаҳои ҳисобии буҷети заминавӣ;
- афзалиятҳои соҳавӣ, ки дар доираи стратегия ва барномаҳои милливу соҳавии татбиқшаванда муайян карда шудаанд;
- самтҳои нави сиёсат дар соҳа;

15. Маълумот дар бораи тақсимоти соҳавии хароҷоти буҷет дар Лоиҳаи самтҳои асосии сиёсати буҷету андоз бо шарҳи сиёсати буҷетӣ аз рӯи соҳаҳо пурра карда мешавад. (Замимаи № 2)

16. Ҳадди ниҳоии хароҷот аз рӯи соҳаҳо, ки аз ҷониби Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳия ва аз ҷониби Комиссияи доимоамалкунандаи буҷетии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон маъқул дониста шудааст дар муддати 7 рӯз пас аз маъқул донистани он дар сомонаи интернетии Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷойгир карда мешавад.

4. ТАШКИЛИ ҶАРАЁНИ ТАҲИЯИ МАРҲИЛАИ СТРАТЕГИИ БАНАҚШАГИРИИ БУҶЕТ АЗ РӮИ СОҲАҲО

17. ТАМБ-ҳои соҳавӣ дархост барои маблағгузории Стратегияи миёнамуҳлати хароҷоти соҳа (дархости БМХД) таҳия менамоянд.

[2] Дар чаҳорчӯбаи тасвияти сиёсати фискалии Ҳукумат таҳияи қисми хароҷоти Буҷети давлатӣ дар асоси гурӯҳбандии функсионалӣ сурат мегирад.

18. Намунаҳои омодагии барномаи БМХД дар сохтори зерин таҳия карда мешаванд: (Замимаи 2) пешниҳод шудаст.

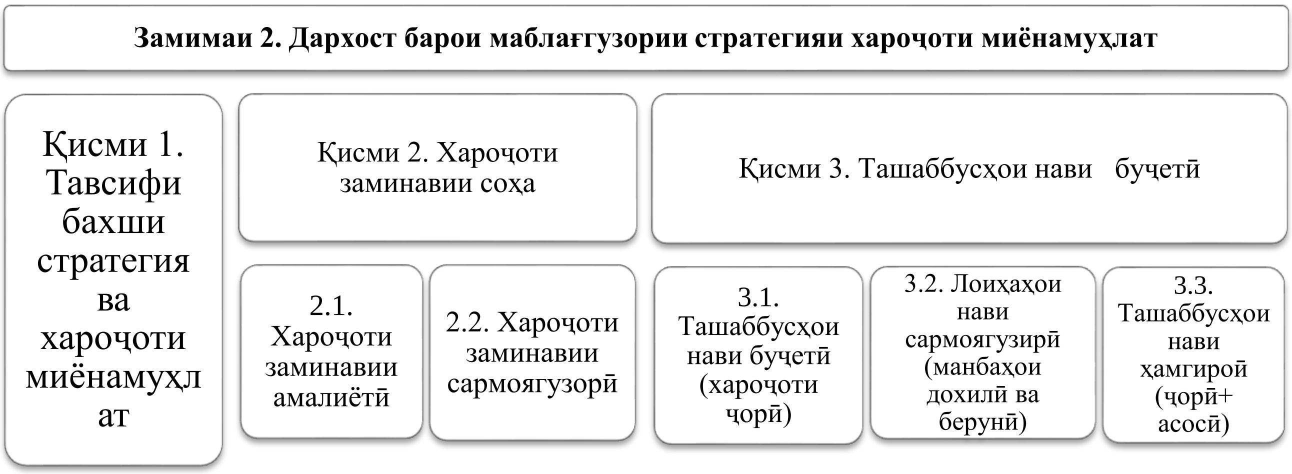

19. ТАМБ-ҳои соҳавӣ бо мақсади амалӣ намудани марҳилаи стратегии банақшагирии буљет гурӯҳҳои кории байниидоравии соҳавиро таъсис медиҳанд.

20. Ба ҳайати гурӯҳҳои корӣ намояндагони мақомоти давлатӣ, мақомоти иљроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ, ки барномаҳои буљетиро дар доираи маблағгузории соҳаи дахлдор амалӣ менамоянд, шомил карда мешаванд.

21. ТАМБ-ҳои соҳавӣ бо мақсади ҳамоҳангсозии фаъолиятҳо ва таҳияи барномаҳои соҳавии БМХД дар таҳияи дастурамалҳои соҳавӣ оид ба таҳияи буљет масъул мебошанд.

22. Дастурамалҳои соҳавӣ аз љониби вазоратҳои дахлдор тасдиқ гардида дар муҳлатҳои муқарраргардида барои мувофиқа ба Вазорати молияи Љумҳурии Тољикистон пешниҳод карда мешаванд.

23. Дастурамалҳои соҳавии тасдиқгардида дастрас буда, дар сомонаҳои расмии вазоратҳои дахлдор љойгир карда мешаванд.

24. Иљрои талаботи дастурамалҳои соҳавӣ барои ҳамаи мақомоти давлатӣ ва муассисаю ташкилотҳои буљетии соҳа ҳам дар сатҳи љумҳурӣ ва ҳам дар сатҳи маҳаллӣ ҳатмӣ мебошад.

25. Дастурамалҳои соҳавӣ чараёни иљроиши вазифаҳоро дар рафти марҳилаи якуми чараёни буљетӣ аз рӯи соҳаи дахлдор, аз љумла чорабиниҳои мушаххас, иљрокунандаҳои мутасаддӣ ва муҳлати иљроиши онҳоро муайян менамояд.

26. ТАМБ-ҳои соҳавӣ дар ҳолати зарурат метавонанд, аз ҳамаи мақомоти давлатӣ ва муассисаю ташкилотҳои буљетии соҳа ҳам дар сатҳи љумҳурӣ ва ҳам дар сатҳи маҳаллӣ маълумоти иловагиро оид ба буљет талаб намоянд.

5. ҲИСОБИ БУЉЕТИ ЗАМИНАВӢ АЗ РӮИ СОҲАҲО

27. Буљети заминавӣ танҳо харољотеро дар бар мегирад, ки барои амалӣ намудани сиёсати давлатӣ дар доираи қонунгузории амалкунанда ва бо риояи

талаботе, ки барои фаъолияти муассисаю ташкилотҳои буҷетӣ дар айни замон муайян гардидаанд.

28. Буҷети заминавӣ аз хароҷоти буҷетие, ки сиёсати ҷориро инъикос менамоянд ва пардохтҳои ҳатмие, ки аз солҳои гузашта бармеоянд, иборат мебошад. Уҳдадориҳо метавонанд ду намуд шаванд: (1) уҳдадориҳои қонунӣ – дар қонунгузорӣ пешбинишуда ва (2) уҳдадориҳое, ки дар ҳолати ба имзо расонидани шартномаҳои зиёда аз як соли молиявиро фарогиранда, ба вуҷуд омадаанд.

29. Буҷети заминавӣ аз ҷониби Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳия гардида, хароҷоти заминавии ҷорӣ ва асосиро аз рӯи соҳаҳо дар бар мегирад.

30. Вазоратҳои соҳавӣ ҳисоби хароҷоти ҷории заминавии соҳаи дахлдор, аз ҷумла хароҷоти ҷамъбастии буҷети маҳаллиро амалӣ намуда, дар мӯҳлатҳои муқарраргардида ба Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод менамоянд.

31. Ҷараёни таҳияи буҷети заминавӣ аз рӯи соҳаҳо чорабиниҳои зеринро дар бар мегирад:

- таҳлили сиёсати соҳавӣ;
- маълумот оид ба ҳамаи намуди фаъолияти соҳа аз рӯи тақсимот ба барномаҳо ва зербарномаҳо;
- маълумот оид ба нишондиҳандаҳо ва индикаторҳои иҷрои барномаҳо барои ҳар як самти фаъолият;
- баҳодиҳии сатҳи заминавии хароҷот аз рӯи барномаҳо ва зербарномаҳо.

32. Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон дар якҷоягӣ бо Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон баҳодиҳии хароҷоти заминавии сармоягузориро амалӣ менамояд. Дар ҳисоби буҷети заминавӣ лоиҳаҳои амалкунандаи сармоягузорӣ ва иншоотҳои сармоягузории давлатӣ, ки нисбати онҳо уҳдадориҳои ҳуқуқӣ вуҷуд доранд (шартнома), дохил карда мешаванд.

33. Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон дар мӯҳлати муқарраргардида хароҷоти заминавии сармоягузориро аз рӯи ҳар як соҳа ба вазоратҳои соҳавӣ пешниҳод менамояд.

34. Вазоратҳои соҳавӣ дар асоси маълумоти пешниҳодгардида, хароҷоти ҷории дарпешистодаро барои иншоотҳое, ки ба истифода додани онҳо дар давраи миёнамуҳлат ба нақша гирифта шудааст, баҳогузорӣ менамоянд.

35. Ҳисоби хароҷоти заминавии буҷетҳои маҳаллӣ аз рӯи соҳаҳо дар якҷоягӣ бо вазоратҳои соҳавӣ ва мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ мутобиқи талаботи дастурамалҳои соҳавӣ ба роҳ монда мешавад.

36. Тартиби ҳисоб, шаклҳо ва талаботҳои асосӣ барои ҳисоби хароҷоти заминавӣ дар Замимаи №2 оварда шудааст.

1.Принсипҳои умумии муайянкунии хароҷоти заминавӣ:

- таҳияи ҳисобот дар асоси соли ҷорӣ, ки ҳамчун «соли заминавӣ», бо дарназардошти тағйироти дар ҳолатҳои зарурӣ воридгардида гирифта мешавад ё «замина»-и ҳисобҳои дурнамои охирини нишондиҳандаҳои буҷетӣ (барои соли оянда) ба инобат гирифта мешавад;
- баҳисобгирии ҳамаи лоиҳаҳои сармоягузории мавҷуда, ки дорои уҳдадориҳои ҳуқуқӣ мебошанд;
- муайян намудани алоқамандии хароҷоти асосӣ (сармоягузориҳо) бо хароҷоти ҷорӣ.

6. ДАРХОСТҲО БАРОИ МАБЛАҒГУЗОРИИ АФЗАЛИЯТҲОИ НАВ.

37. Дархостҳо барои маблағгузории афзалиятҳои нав дар ҳолати мавҷуд будани ҳаҷми маблағҳои кофие, ки мумкин аст, барои маблағгузории чорабиниҳои нав ва татбиқшавандаи сиёсати давлатӣ равона гарданд, таҳия мегарданд.

38. Дархостҳо барои маблағгузории афзалиятҳои нав пешниҳоди маълумоти пурраю мушаххасро оид ба чорабиниҳои банақшагирифташудаи соҳа дар давраи миёнамуҳлат, ки дар давраи ҳозира маблағгузорӣ карда намешаванд ё қисман маблағгузорӣ мегарданд, пешбинӣ менамоянд.

39. Дархост метавонад чорабиниҳои нав ё ин, ки васеъ намудани доираи фаъолияти сиёсати амалишавандаро дар бар гирад.

40. ТАМБ-ҳои соҳавӣ на зиёда аз 3 дархости калидии ташаббусҳои буҷетиро барои давраи миёнамуҳлат (2020-2022) ба Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон дар муҳлати муқарраргардида пешниҳод менамоянд.

41. Руйхати самтҳои нави пешниҳодгардида аз рӯи сатҳи афзалиятнокиашон тартиб дода мешавад.

42. Талаботи асосӣ барои пешниҳоди дархостҳо:

- мувофиқ бо афзалиятҳои калидии миллӣ, ки дар ҳуҷҷатҳои стратегии аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқгардида муайян шудаанд (Паёми солонаи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, стратегия ва барномаҳои милливу соҳавии қабулшуда);
- пешниҳодҳо барои афзалиятҳои буҷетӣ бояд аз нуқтаи назари молиявӣ устувор бошад ва ба захираҳои пешбинишудаи буҷети давлатӣ мувофиқ бошад. Дар натиҷа ҳаҷми ҳар як дархости самти нави маблағгузорӣ на бояд аз 5 фоизи ҳаҷми буҷети соҳа барои соли ҷорӣ зиёд бошад. Ҳаҷми умумии ҳамаи дархостҳои

самтҳои нав дар соли молиявии дахлдори давраи миёнамуҳлат на бояд аз 15 фоизи ҳаҷми буҷети соҳа барои соли ҷорӣ зиёд бошад.

43. Барномаҳои афзалиятноки буҷетии вазоратҳое, ки ба меъёрҳои болозикр ҷавобгӯ нестанд, ҳамчун ғайриқобили қабул эътироф карда мешаванд ва минбаъд баррасӣ намешаванд.

44. Ҳангоми баррасии дархост Гуруҳи кории байниидоравии буҷетии назди Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон маблағгузории ташаббусҳои навро дар доираи имкониятҳои молиявии буҷетӣ ба инобат мегирад.

45. Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон дархостҳои интихобгардидаро ба ТАМБ-ҳои соҳавӣ дар муҳлати муқарраргардида то баргузории муҳокимаи буҷетӣ пешниҳод менамояд.

46. ТАМБ-ҳои соҳавӣ оид ба мавҷуд будани масъалаҳои ҳалталаб аз рӯи дархостҳои пешниҳодгардида, дар муҳлати муқарраргардида ба Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон мактуб ирсол менамоянд, ки онҳо дар муҳокимаи буҷетӣ баррасӣ мегарданд.

47. Қарор оид ба қабул ва пешниҳоди минбаъдаи номгӯи дархостҳои қабулшуда ба Комиссияи доимоамалкунандаи буҷетии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз ҷониби Гуруҳи кории байниидоравии буҷетии назди Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон қабул карда мешавад.

48. Масъалаҳое, ки ҳалли худро дар сатҳи Груҳи кории байниидоравии буҷетии назди Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон наёфтанд ба рӯзномаи ҷаласаи Комиссияи доимоамалкунандаи буҷетии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, барои баррасии минбаъда ва қабули қарор ворид карда мешаванд.

49. Номгӯи ниҳоии дархостҳо аз ҷониби Комиссияи доимоамалкунандаи буҷетии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ карда мешавад.

50. Тартиби ҳисоб, шакл ва талаботи асосӣ оид ба таҳияи дархостҳо барои ташаббусҳои нав дар замимаи №2 оварда шудааст.

7. ҲИСОБҲО ВА ТАҚСИМОТИ ҲАДДИ НИҲОИИ ХАРОҶОТ АЗ РӮИ СОҲАҲО

51. Тақсимоти хароҷоти буҷет аз рӯи соҳаҳо ва муайян намудани ҳадди ниҳоии он алоқаи байни марҳилаҳои якум ва дуюми таҳияи буҷет, яъне таҳияи лоиҳаҳои буҷети солонаро муайян менамояд.

52. Дар лоиҳаи Дурнамои самтҳои асосии сиёсати буҷету андоз хароҷот ба таври зайл нишон дода мешавад:

- Нақшаҳои хароҷоти соҳавӣ (ҳадди ниҳоии хароҷоти соҳа ва ТАМБ) аз рӯи барномаҳо/зерсоҳаҳо;
- тақсимоти маҷмӯи хароҷот аз рӯи категорияҳои асосии иқтисодӣ;

- таќсимоти буљети давлатӣ аз рӯи буљети љумҳуриявӣ ва маҳаллӣ, ки бо хароҷоти соҳа инъикос меёбад;
- таќсимоти буҷети барномавӣ дар гурӯҳбандии маъмурӣ ва идоравӣ (барои соҳаҳои пилотӣ).

53. Ҳадди ниҳоии хароҷоти буҷет дар асоси дурнамои макрофискалӣ ва дурнамои даромади давлатӣ, нишондиҳандаҳои буҷети заминавӣ ва дурнамои хароҷот барои лоиҳаҳои нави сармоягузорӣ ташаккул меёбанд.

54. Ҳадди ниҳоии хароҷоти аз ҷониби Комиссияи доимоамалкунандаи буҷетии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон маъкулдонисташуда, ниҳоӣ буда, ҳаҷми умумии захираҳои молиявиро барои ҳар як соҳа муқаррар менамояд.

55. Ҳадди ниҳоии хароҷот аз рӯи соҳаҳо, ки аз ҷониби Комиссияи доимоамалкунандаи буҷетии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон маъқул дониста шудааст, ба ТАМБ-ҳои соҳавӣ дар мӯҳлататҳои муқарраргардидаи нақшаи тақвимии буҷетӣ пешниҳод карда мешавад.

8. МУҲОКИМАИ БУҶЕТӢ

56. Дар оғози раванди буҷетӣ дар назди Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон Гурӯҳи кории байниидоравии буҷетӣ таъсис дода мешавад, ки онро яке аз муовинони Вазири молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон роҳбарӣ менамояд.

57. Гурӯҳи кории байниидоравии буҷетӣ дар назди Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон дар ҳайати муовинони вазири (сардор) вазорату идораҳои соҳавӣ, ки масъалаҳои банақшагирӣ ва буҷетикунониро сарпарастӣ менамоянд, таъсис дода мешавад.

58. Дар ҷараёни марҳилаи якуми таҳияи лоиҳаи буҷет дар муҳлатҳои муқарраргардида Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳокимаи буҷетиро оид ба баррасии дархостҳои Барномаи миёнамуҳлати хароҷоти давлатӣ (БМХД) ташкил менамояд.

59. Дар ҷараёни муҳокимаи буҷетӣ, ТАМБ-ҳои соҳавӣ ба Гурӯҳи кории байниидоравии буҷетии назди Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон маълумоти зеринро пешниҳод менамояд:

- Буҷети заминавии соҳаҳои дахлдор;
- Пешниҳод оид ба афзалиятҳои нав (бо дарназардошти лоиҳаҳои нави сармоягузорӣ);

60. Қарори Гурӯҳи корӣ оид ба дархостҳо барои маблағгузории афзалиятҳои нав дар сутуни мувофиқаи ҷадвалҳои ҷамъбастӣ (Шакли 2.6) инъикос гардида, бо Протоколи ҷаласаи Гурӯҳи кории байниидоравии буҷетии назди Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар карда мешавад.

61. Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳадди ниҳоии хароҷоти соҳаро ба Гурӯҳи кории байниидоравии буҷетӣ пешниҳод менамояд.

62. Ҳадди ниҳоии хароҷоти пешакӣ, аз ҷумла номгӯи дархостҳои интихобшудаи самтҳои нав ба ТАМБ-ҳои соҳавӣ дар муҳлати муқарраргардида пешниҳод карда мешаванд.

63. Дар муҳлати муқарраргардида ТАМБ-ҳои соҳавӣ номгӯи масъалаҳои ҳалталабро ба Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон барои баррасии минбаъда дар муҳокимаи буҷетӣ пешниҳод менамоянд.

64. ТАМБ-ҳои соҳавиро дар муҳокимаи буҷетӣ вазир (муовини вазир) ва сардори сохтори дахлдор муаррифӣ менамоянд.

Замимаи №1: Тамоюли рушди макроиқтисодӣ ва чорчубаи (рамка) макрофискалӣ

Ҷадвали 1: ЧММ - Ҳисобҳои бахши давлатӣ									
(Тоҷикистон, бо млн. сомонӣ)									
			ичроиш			дурнамо			
		Пайвас-шавӣ[3]	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
1.1	**Даромади умумӣ ва грантҳо**								
1.2	Андозҳои мустақим	4.9							
1.3	Андозҳои ғайримустақим	5.10							
1.4	Дигар андозҳо	4.9							
1.5	Воридоти ғайриандозӣ	4.10							
1.6	Грантҳои расмӣ	3.9							
1.7	**Хароҷоти умумӣ (гурӯҳбандии иқтисодии буҷетӣ)**								
1.8	Хароҷоти ҷорӣ								
1.9	Молу хизматрасониҳо	5.2							
1.10	Музди меҳнат								
1.11	Хароҷоти амалиётӣ								
1.12	Пардохтҳои фоизӣ								
1.13	Пардохтҳои фоизии дохилӣ								
1.14	Пардохтҳои фоизии хориҷӣ	3.8							
1.15	Трансфертҳо ба бахши хусусӣ	4.4							
1.16	Субсидияҳо	5.11							
1.17	Хароҷоти асосӣ	5.4							
1.18	Сармоягузории давлатӣ ва қарздиҳии соф								
1.19	**Тавозуни умумӣ**								
1.20	**Маблағгузорӣ**								
1.21	Хусусигардонӣ								
1.22	Қарзи дохилии соф	2.15							
1.23	Қарзи берунии соф	3.15							

Гурӯҳбандии вазифавии буҷетӣ									
			ичроиш			дурнамо			
			2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Хароҷоти умумӣ [4]								
1	Мақомоти ҳокимият ва идораи давлатӣ								
2	Мудофиа								
3	Мақомоти ҳифзи ҳуқуқ ва тартиботи ҳуқуқӣ								
4	Маориф								
5	Тандурустӣ								
6	Суғуртаи иҷтимоӣ ва ҳифзи иҷтимоӣ								
7	Хоҷагии манзилию коммуналӣ, муҳити зист ва хоҷагии ҷангал								
8	Фарҳанг ва варзиш								
9	Комплекси сӯзишворию энергетикӣ								
10	Кишоварзӣ, моҳидорӣ ва шикор								
11	Саноат ва сохтмон								
12	Нақлиёт ва коммуникатсия								
13	Фаъолияти дигари иқтисодӣ ва хизматрасониҳо								
14	Хароҷоти дигар								

[3] Сутуни мазкур алоқаи мутақобилаи байни бахшҳоро шарҳ медиҳад. Масалан, 4.9 дар сатри 1.2 маънои онро дорад, ки ин сатр бо сатри 4.9 алоқа дорад ва баръакс.

[4] Хароҷоти умумӣ аз рӯи гурӯҳбандии иқтисодии буҷет бояд ба хароҷоти умумии гурӯҳбандии вазифавии буҷет баробар бошад.

Ҷадвали 2: ЧММ – Ҳисобҳои пулӣ

(Тоҷикистон, бо млн. сомонӣ)

			ичроиш			**дурнамо**			
			2016	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**
2.1	**Дороиҳои хориҷии холис**								
2.2	Захираҳои расмӣ								
2.3	Дигар ухдадориҳои хориҷӣ, соф								
2.4	**Дороиҳои дохилӣ**								
2.5	Қарзҳо ба бахши давлатӣ, соф								
2.6	Қарзҳо барои бахши хусусӣ								
2.7	**Пул (М2)**								
2.8	Пули нақд дар муомилот								
2.9	Депозитҳо ва амонатҳои дархостӣ								
2.10	**Пойгоҳи пулӣ**								

(Ҳисобҳои пулӣ – тағйирёбӣ, бо миллион сомонӣ)

			ичроиш			**дурнамо**			
		Пайвас-шавӣ	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**
2.11	**Дороиҳои хориҷии холис**								
2.12	Захираҳои расмӣ								
2.13	Дигар ӯҳдадориҳои хориҷӣ, соф								
2.14	**Дороиҳои дохилӣ**								
2.15	Қарзҳо ба бахши давлатӣ, соф	1.22							
2.16	Қарзҳо барои бахши хусусӣ								
2.17	**Пул (М2)**								
2.18	Пули нақд дар муомилот	4.15							
2.19	Депозитҳо ва амонатҳои дархостӣ	4.14							
2.20	**Пойгоҳи пулӣ**								

Ҷадвали 3: ЧММ - Ҳисобҳои бахши хориҷӣ

(Тоҷикистон, бо млн сомонӣ)

			ичроиш			**дурнамо**			
		Пайвас-шавӣ	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**
3.1	**Тавозуни ҳисобҳои ҷорӣ**								
3.3	**Тавозуни савдо**								
3.4	Содироти мол ва хизматрасонӣ	5.6							
3.5	Воридоти мол ва хизматрасонӣ	5.7							
3.6	**Тавозуни даромад ва интиқолҳо (трансфертҳо)**								
3.7	Даромади омилии хусусӣ	4.7							
3.8	Пардохти давлатӣ аз рӯи фоизҳо	1.14							
3.9	Грантҳо	1.6							
3.10	Тавозун оид ба трансфертҳо (соф)	4.6							
3.11	**Ҳисобҳои молиявӣ ва сармоягузорӣ**								
3.12	Сармоягузориҳои мустақими хориҷӣ	4.19							
3.13	Дигар манбаъҳои маблағгузории хусусии берунӣ	4.21							
3.14	Маблағгузории берунаи бонкӣ								
3.15	Маблағгузории давлатии беруна	1.23							
3.16	**Тавозуни ҷамъбастӣ**								
3.17	**Тағйирёбӣ дар захираҳо (- = афзоиш)**								

Ҷадвали 4: ЧММ - Ҳисобҳои бахши хусусӣ

(Тоҷикистон, бо млн сомонӣ)

		факт			**прогноз**			
	Пайвас-шавӣ	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**

4.1	**Даромади дарихтиёрбуда (Располагаемый)**								
4.2	**Даромад**								
4.3	Арзиши иловашуда	5.9							
4.4	Трансфертҳои давлатӣ	1.15							
4.5	Фоида ва зарари бахши бонкӣ								
4.6	Трансфертҳо аз хориҷа	3.10							
4.7	Даромади омилии софи берунӣ	3.7							
4.8	**тарҳи андозҳо ва даромадҳои ғайриандозӣ**								
4.9	Андозҳои мустақим	1.2+1.4							
4.10	Даромадҳои ғайриандозӣ	1.5							
4.11	**Истеъмоли хусусӣ**	**5.3**							
4.12	**Сармоягузориҳои ғайримолиявии хусусӣ**	**5.5**							
4.13	**Тағйирёбии дороиҳои молиявӣ**								
4.14	Тағйирёбии пули нақд бо асъори хориҷӣ	2.19							
4.15	Тағйирёбии пасандозҳои бонкӣ	2.18							
4.16	**Тавозуни ҷамъбастӣ**								
4.17	**Маблағгузорӣ**								
4.18	Хусусигардонӣ								
4.19	Сармоягузориҳои мустақими хориҷӣ	3.12							
4.20	Қарзҳои дохилӣ								
4.21	Қарзҳои хориҷӣ	3.13							

Ҷадвали 5: ЧММ – Ҳисобҳои миллӣ

(Тоҷикистон, бо млн сомонӣ)

			факт			**прогноз**			
		Пайвас-шавӣ	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**
5.1	**Маҷмӯи маҳсулоти дохилӣ**								
5.2	Талаботи бахши давлатӣ	1.9							
5.3	Талаботи бахши хусусӣ	4.11							
5.4	Сармоягузориҳои давлатӣ	1.17							
5.5	Сармоягузориҳои хусусӣ	4.12							
5.6	Содироти мол ва хизматрасонӣ	3.4							
5.7	Воридоти мол ва хизматрасонӣ	3.5							
5.8	**Маҷмӯи маҳсулоти дохилӣ**								
5.9	Арзиши иловашуда	4.3							
5.10	Андозҳои ғайримустақим	1.3							
5.11	- субсидияҳо	1.16							
	ММД бо нархҳои соли 2010								
	Арзиши иловашуда бо нархҳои соли 2010								
	Дефлятор ММД (2010=100)								
	Пасандозҳои хусусӣ (бо % нисбат ба ММД)								
	Пасандозҳои давлатӣ (бо% нисбат ба ММД)								
	Тавозуни ҳисобҳои ҷорӣ (бо% нисбат ба ММД)								
	Дар муқоиса бо соли қаблӣ (бо %)								
	ММД бо нархҳои соли 2010								
	Арзиши иловашуда бо нархҳои соли 2010								
	Дефлятор ММД								

Дигар нишондиҳандаҳо

Фасли мазкур аз ҷониби Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон якҷоя бо Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон, Бонки миллии Тоҷикистон, Кумитаи андоз ва Хадамоти гумруки назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, Агентии омори назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон то муҳлати муқарраргардида (Ҷадвали№1) таҳия мегардад. Оғози чараёни таҳияи лоиҳаи самтҳои асосии сиёсати буҷету андоз баҳодиҳии рушди макроиқтисодӣ ва параметрҳои асосии буҷет барои давраи миёнамуҳлатро ташкил медиҳанд, ки асосҳои сиёсати макрофискалиро дар давраи банақшагирӣ муайян менамоянд. Дар ин фасл таҳлили рушди иқтисодии як ду соли охир, баҳодиҳии иҷрои нишондиҳандаҳои банақшагирифташуда аз рӯи параметрҳои асосии рушди макроиқтисодӣ дар як соли пеш аз соли банақшагирӣ гузаронида мешавад. (Ҷадвали 1.1 ва 1.2).

Дар асоси баҳодиҳии дурнамои нишондиҳандаҳои асосӣ ҳисоби тағйирёбии нарх ва тарофаҳо амалӣ карда мешавад (Ҷадвали 1.3). Индекси тағйирёбии параметрҳои арзишӣ аз рӯи гурӯҳбандии иқтисодии буҷетӣ (хариди молҳо ва хизматрасониҳо, тарофаҳои нерӯи барқ, таъминоти гармӣ, хароҷоти коммуналӣ ва ғайраҳо) то 15 марти соли 2019 пешниҳод мегардад.

Шакли 1. Нишондиҳандаҳои дурнамои рушди иҷтимоӣ -иқтисодӣ

Ҷадвали 1.1. Нишондиҳандаҳои иқтисодӣ

Нишондиҳандаҳо	Воҳиди ченак	**Ичроиш**		(тасдиқшуда)	**Дурнамо**		
		2017	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**
Ҳаҷми умумии маҳсулоти саноатӣ	млн.сомонӣ						
суръати афзоиш	%						
Ҳаҷми умумии маҳсулоти кишоварзӣ	млн.сомонӣ						
суръати афзоиш	%						
Ҳаҷми умумии сармоягузорӣ	млн.сомонӣ						
суръати афзоиш	%						
Самоягузории давлатӣ	млн.сомонӣ						
Боркашонӣ	млн.сомонӣ						
суръати афзоиш	%						
Мусофиркашонӣ бо наклиёти ҷамъиятӣ	млн.сомонӣ						
суръати афзоиш	%						
Гардиши савдои чакана	млн.сомонӣ						
суръати афзоиш	%						

Хизматрасони пулакӣ ба аҳолӣ	млн.сомонӣ						
суръати афзоиш	%						
Ҳаҷми умумии фонди манзил	млн. кв.м						
шаҳрӣ	млн кв.м						
деҳот	млн кв.м						
Индекси нархҳо дар хизматрасониҳои коммуналӣ	%						
Индекси нарх дар хизматрасониҳои алоқа	%						
Дар ҳолати зарурӣ сатр илова карда шавад							

Ҷадвали 1.2 Аҳолӣ ва бозори меҳнат

Нишондиҳандаҳо	Воҳиди ченак	ичроиш		(тасдиқш уда)	Дурнамо		
		2017	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**
Шумораи аҳолии доимӣ, аз ҷумла	ҳазор нафар						
шаҳрӣ	ҳазор нафар						
деҳот	ҳазор нафар						
Шуғли аҳолӣ	ҳазор нафар						
Шумораи кормандон аз ҳисоби шаҳрвандони хориҷӣ	ҳазор нафар						
Шумораи нафақахӯрон	ҳазор нафар						
Музди миёнаи меҳнат дар минтақа	сомонӣ						
Дар ҳолати зарурӣ сатр илова карда шавад.							

Ҷадвали 1.3. Индексҳои умумии тағйирёбии нарх*

Моддаҳо ва рамзҳои ГИБ	**Дурнамо**		
	с. 2020	**с. 2021**	**с. 2022**
Музди меҳнати кормандон ва маблағҷудокунӣ ба эҳтиёҷоти иҷтимоӣ (21)	х%	х%	х%
Харидории таҷҳизот ва хизматрасониҳо (221), ба истиснои пардохти хизматрасониҳои коммуналӣ	х%	х%	х%
Пардохт барои хизматрасониҳои коммуналӣ (2217)	х%	х%	х%
Амалиётҳо бо активҳои ғайримолиявӣ (281)	х%	х%	х%
Ҷадвал аз ҷониби Вазорати молия пур карда шуда ба ТАМБ-ҳои соҳавӣ пешниҳод карда мешавад.			

Тартиби таҳияи дурнамои даромади буҷети давлатӣ.

Дурнамои даромади буҷети давлатӣ тибқи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи молияи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон», Кодексҳои андоз ва гумруки Ҷумҳурии Тоҷикистон, Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи дигар пардохтҳои ҳатмӣ ба буҷет», «Дастури методӣ оид ба пешгӯии воридоти даромадҳои давлатӣ» ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ муайян карда мешавад.

Ҳангоми ҳисоби нишондиҳандаҳои молиявӣ аз рӯи соҳаҳо ва корхонаҳо бояд вобастагии онҳо бо ҳаҷми умумии истеҳсоли мол ва хизматрасонӣ, ки дар баҳодиҳии дурнамоии рушди иҷтимоию иқтисодии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2020-2022 оварда шудаанд, ба инобат гирифта шаванд. Инчунин ҳангоми таҳияи дурнамои нишондиҳандаҳои буҷети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон маблағҳои пешниҳоднамудаи имтиёзҳои гумрукӣ ва андозӣ, ки аз тарафи Хадамоти гумрук ва Кумитаи андози назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ҳаҷми маблағи бақияпулиҳои андоз бо номгӯи андозҳо дар соли ҷорӣ ба инобат гирифта мешавад.

Ҳангоми таҳияи дурнамои нишондиҳандаҳои буҷети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон бояд афзоиши нишондиҳандаҳои асосии макроиқисодӣ, ҷамъоварии даромади буҷети давлатӣ дар соли ҷорӣ ва қисми бақияпулиҳои ба буҷет воридшаванда ба инобат гирифта шаванд.

Андозсупорандагон ва агентҳои андоз (ба истисноి андозсупорандагоне, ки тибқи патент фаъолият мекунанд), инчунин вазоратҳо, идораҳо, корхонаҳо, ассотсиатсияҳо ва мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ ҳангоми таҳияи лоиҳаҳои буҷети дахлдор барои солҳои 2020-2022 бояд аз рӯи талаботи қонунгузории андозу буҷети соли ҷорӣ ва дастури методӣ оид ба «Дурнамои воридоти даромадҳои давлатӣ» амал намоянд.

Дурнамои даромади буҷети давлатӣ тибқи гурӯҳбандии даромади буҷет аз рӯи манбаъҳои воридот дар мӯҳлатҳои муқарраргардида омода карда мешавад. (Ҷадвали 1.4)

<table>
<tr><td></td><td colspan="7">Ҷадвали 1.4. Дурнамои даромадҳо
Дурнамои воридотҳои андозӣ ва ғайриандозӣ</td></tr>
<tr><td colspan="3">Номгӯи мақомот</td><td colspan="5"></td></tr>
<tr><td colspan="3">Рақами мақомот</td><td colspan="5"></td></tr>
<tr><td rowspan="2">Рақам</td><td rowspan="2">Номгӯи даромад</td><td rowspan="2">Иҷроиш дар соли 2018</td><td rowspan="2">Нақша дар соли 2019</td><td rowspan="2">Баҳодиҳӣ дар соли 2019</td><td rowspan="2">Лоиҳа 2020</td><td colspan="2">Дурнамо</td></tr>
<tr><td>2021</td><td>2022</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
</table>

Замимаи № 2. Дархости маблаггузории стратегияи миёнамухлати хароҷоти соҳа

Шакли 2. Дархост барои маблағгузории стратегияи миёнамуҳлати хароҷот

ТАМБ

Бахш/соҳа

Санаи тасдиқ ва имзо

1. Стратегияи бахш ва самтҳои асосӣ

Стратегияи дар бахш истифодашаванда шарҳ дода шавад (нақшаи стратегӣ, иртибот бо Стратегияи рушди миллӣ ва Стратегияи миёнамуҳлати камбизоатӣ (ССБ), ва шарҳи қадамҳои асосӣ (дар бахш)* *Сиёсати давлатӣ нисбат ба соҳа чиро дар бар мегирад ва дар оянда чӣ гуна тағйирот пешбинӣ карда мешавад? Шарҳ додани вазъи кунунӣ, арзёбии сатҳи рушди бахш аз нигоҳи барномаҳои миллии стратегӣ. Нишон додани вазифаҳои дар назди бахш истода мутобиқи санадҳои стратегии ҳукумат. Муаррифӣ кардани барномаҳои буҷетии дар соҳа амалишаванда. Шарҳ додани самтҳои асосии сиёсати давлат дар бахш: Мақсад ва натиҷаҳои интизорӣ аз амалисозии стратегия кадомҳоянд? Алоқаи мутақобила бо стратегияҳои миллӣ чӣ гуна аст? Кадом нишондиҳандаҳои захираҳо ва натиҷаҳои мустақим амалисозии сиёсати давлатиро дар бахш (тадбирҳо) тавсиф мекунанд? Дар тӯли 1 сол чӣ тағйир ёфтааст? (ҷадвал, графикҳои нишондиҳандаи динамика)*

2. Заминаи ҳуқуқӣ ва принсипҳои роҳбарикунандаи сиёсати давлат дар соҳа

3. Ҷамъбаст ва натиҷаҳои чашмдошт

Нишондиҳандаи муҳимтари миқдорӣ ва сифатии натиҷаҳо дар дурнамои миёнамуҳлат муайян карда шавад

4. Тахминҳо ва асосноккуниҳо

Шарҳ додани тахминҳое, ки барои арзёбии хароҷоти заминавӣ интихоб гардидаанд.

Нисбат ба зербарнома чӣ гуна меъёрҳо (меъёрҳои истифодаи захираҳо ё ноилшавии натиҷаҳо) вуҷуд доранд? Асоси танзими ҳуқуқии барнома чӣ гуна аст? Дар тӯли як сол чӣ тағйир ёфтааст?

Шакли 2**.1. Хароҷоти заминавӣ**

	2018 (воқеият)	**2019 (нақша)**	**Хароҷоти заминавӣ**		
			2020	**2021**	**2022**
1	***2***	***3***	***4***	***5***	***6***
МАБЛАҒИ УМУМӢ					
Ҳамагӣ тибқи барнома ….					
зербарномаи …..					
зербарномаи …..					

зербарномаи …..					
Аз рӯи зарурат сатр илова карда шавад					
Ҳамагӣ тибқи барнома ….					
зербарномаи …..					
зербарномаи …..					
зербарномаи …..					
Аз рӯи зарурат сатр илова карда шавад					

Шакли 2.2. Муайян кардани хароҷоти заминавӣ тибқи зербарнома/функсия

1. Шарҳи муфассали барномаҳо/зербарномаҳо

Бахш	
Зербахш	
Функсия	
Шарҳ	
ТАМБ (Вилоят / Ноҳия)	
Рӯйхати гирандагони маблағҳои буҷетӣ	
Заминаи ҳуқуқии стратегӣ ва меъёрӣ	
Асосноккунии пешгӯӣ ва тахминҳои дигар	

2. Омилҳои хароҷот, меъёрҳои миқдорӣ, нишондиҳандаҳои захираҳова натиҷаҳои мустақим

Ном	**Нишондиҳандаҳо**				
	2018 (воқеият)	**2019(нақша)**	**пешгӯӣ**		
			2020	**2021**	**2022**
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*
Индикаторҳои натиҷаҳои мустақим, индикаторҳои захираҳо, омилҳои харҷ ва меъёрҳо					
Индикатори 1					
Индикатори 2					
Индикатори 3					
Дар сурати лозима сатр илова карда шавад					

3. Тағйирёбии нарх ва ҳаҷмҳои хароҷот (бинобар тағйирёбии истеъмоли захираҳо ё расонидани хизматрасониҳои давлатӣ)

Наименование	**Нишондиҳандаҳо**				
	2018(воқеият)	**2019 (нақша)**	**пешгӯӣ**		
			2020	**2021**	**2022**
Тағйирёбии нархҳо (маълумоти Вазорати молияи ҶТ)					
21 Пардохти музди меҳнати кормандон ва маблағҷудокуниҳои андозӣ*			%	%	%
22 Хароҷот барои мол ва хизматрасониҳо			%	%	%
24 Хароҷот барои пардохти кӯмакҳои молиявӣ (субсидияҳо)			%	%	%

27 Хароҷоти дигар			%	%	%
28 Амалиётҳо ба дороиҳо ва ухдадориҳо			%	%	%
Дар сурати лозима сатр илова карда шавад			%	%	%
Тағйирёбии ҳаҷмҳо					
21 Пардохти музди меҳнати кормандон ва маблағҷудокуниҳои андозӣ *			%	%	%
22 Хароҷот барои мол ва хизматрасониҳо			%	%	%
24 Хароҷот барои пардохти кӯмакҳои молиявӣ			%	%	%
27 Хароҷоти дигар			%	%	%
28 Амалиётҳо ба дороиҳо ва ухдадориҳо			%	%	%
Дар сурати лозима сатр илова карда шавад			%	%	%
4. Ҳисобкунии хароҷоти заминавӣ					
Хароҷоти заминавӣ (ҳазор сомонӣ)	**2018 (воқеият)**	**2019 (нақша)**	**пешгӯӣ**		
			2020	**2021**	**2022**
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*
Ҳамагӣ					
Аз ҷумла аз рӯи гурӯҳҳои гурӯҳбандии иқтисодии буҷет:					
21 Пардохти музди меҳнати кормандон ва маблағҷудокунӣ ба эҳтиёҷоти иҷтимоӣ					
22 Хароҷот барои мол ва хизматрасониҳо					
24 Хароҷот барои пардохти кӯмакҳои молиявӣ					
27 Хароҷоти дигар					
28 Амалиётҳо ба дороиҳо ва ухдадориҳо					
Дар сурати лозима сатр илова карда шавад					
5. Хароҷоти заминавӣ мутобиқи гурӯҳбандии иқтисодӣ					
Ҳамагӣ					
Аз ҷумла аз рӯи гурӯҳҳои гурӯҳбандии иқтисодии буҷет:					
21 Пардохти музди меҳнати кормандон ва маблағҷудокуниҳои андозӣ*					
22 Хароҷот барои мол ва хизматрасониҳо					
24 Хароҷот барои пардохти кӯмакҳои молиявӣ					
27 Хароҷоти дигар					

28 Амалиётҳо ба дороиҳо ва уҳдадориҳо					
Дар сурати лозима сатр илова карда шавад					

Шакли 2.3. Хароҷоти миёнамуҳлати заминавӣ барои лоиҳаҳои амалкунандаи Барномаи сармоягузориҳои давлатӣ (БСД), Лоиҳаҳои сармоягузориҳои асосии марказонидушуда (ЛСАМ)

Бахш

ТАМБ

Бахш / Номи лоиҳа	***Коди лоиҳа***	**Санаи оғоз ва итмом**	**Ҳамагӣ хароҷот аз рӯи сармоягузориҳои асосии лоиҳа***	**Буҷети тасдиқшуда соли 2019**	**Ҳамагӣ хароҷот аз рӯи сармоягузориҳои асосӣ (ҳамаи сарчашмаҳо)**		
					2020	**2021**	**2022**
	1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**
Лоиҳаҳои сармоягузорӣ							
Ҳамагӣ дар бахш							
Лоиҳаи 1							
Лоиҳаи 2							
Лоиҳаи 2							
…							
…							
Иншоотҳои сармоягузории давлатӣ							
Ҳамагӣ *дар базш*							
Иншооти 1							
Иншооти 2							
Иншооти 3							
…							
…							

Ҳамаи хароҷот бо ҳазор сомонӣ нишон дода шудааст

Шакли 2.4. Хароҷоти миёнамуҳлати заминавӣ барои лоиҳаҳои сармоягузории амалкунанда

Маълумоти асосӣ

Бахш / Номи лоиҳа	Коди лоиҳа	Санаи оғоз ва итмом	Арзиши умумии лоиҳа*	% азхудкунӣ **	Буҷети тасдиқшудаи соли 2019	Ҳамагӣ хароҷот аз рӯи сармоягузориҳои асосӣ (ҳамаи сарчашмаҳо)*			Хароҷоти ҷории лозимии оянда аз буҷети давлатӣ***		
						2020	2021	2022	2020	2021	2022
	1	2	3	4	5	6 (9+12+15+18)	7 (10+13+16+19)	8 (11+14+17+20)	9	10	11
Бахши 1, ҳамагӣ											
Лоиҳаи 1											
Лоиҳаи 2											
Лоиҳаи 3											
Бахши 2, ҳамагӣ											
Лоиҳаи 1											
Лоиҳаи 2											
Лоиҳаи 3											

Тақсимоти хароҷоти лоиҳаи сармоягузорӣ мутобиқи сарчашмаҳои маблағгузорӣ

Бахш / Номи лоиҳа	Буҷети давлатӣ*			Сармоягузориҳои берунӣ						Маблағҳои ғайрибуҷетӣ*		
				Қарз			Грант					
	2020	2021	2022	2020	2021	2022	2020	2021	2022	2020	2021	2022
	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Бахши 1, ҳамагӣ												
Лоиҳаи 1												
Лоиҳаи 2												
Лоиҳаи 3												
Бахши 2, ҳамагӣ												
Лоиҳаи 1												

Лоиҳаи 2												
Лоиҳаи 3												

Шакли 2.5. Хароҷоти миёнамуҳлати заминавӣ барои иншоотҳои сармоягузории амалкунандаи давлатӣ

Бахш / Номи объект	***Коди объект***	**Санаи оғоз ва итмом**	**Арзиши умумии объект ***	**% азхудкунӣ****	**Буҷети тасдиқшуда барои соли 2018**	**Ҳамагӣ хароҷот аз рӯи сармоягузориҳои асосӣ (ҳамаи сарчашмаҳо)***			**Буҷети давлатӣ ***			**Маблағҳои ғайрибуҷетӣ***			**Хароҷоти лозимии ҷорӣ аз буҷети давлатӣ *****		
						2020	**2021**	**2022**	**2020**	**2021**	**2022**	**2020**	**2021**	**2022**	**2020**	**2021**	**2022**
	1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6 (9+12)**	**7 (10+13)**	**8 (11+14)**	**9**	**10**	**11**	**12**	**13**	**14**	**15**	**16**	**17**
Бахши 1																	
Ҳамагӣ дар бахш																	
Иншооти 1																	
Иншооти 2																	
Иншооти 3																	
Бахши 2																	
Ҳамагӣ дар бахш																	
Иншооти 1																	
Иншооти 2																	
Иншооти 3																	

Дар асл иҷрои молиявии лоиҳа ба санаи 31/12/2017 (дар муқоиса бо буҷети умумии лоиҳа)
***Ҳамаи хароҷоти дигарро дар бар мегирад, ба истиснои сармоягузориҳои давлатие, ки аз буҷет барои баҳрабардорӣ ва нигоҳдории дороиҳои тавассути сармоягузорӣ бавуҷудомада талаб карда мешавад.
Ин хароҷоти ҷорӣ бояд дар дархости буҷети вазоратҳои соҳавӣ (линиявӣ) низ, ки ба Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод мегарданд, дарҷ карда шаванд.
Шаклҳои 2.4 ва 2.5 маълумоти умумиро дар бораи хароҷоти заминавии лоиҳаҳо ва объектҳои сармоягузории давлатӣ дар бар мегиранд. Шакли 2.3 дар асоси шаклҳои дар боло зикргардида таҳия мегардад ва ба Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ТАМБ соҳавӣ барои ҳисобкунии минбаъдаи хароҷоти зарурии ҷорӣ барои баҳрабардории объектҳо дар оянд ирсол карда мешавад.

Шакли 2.6. Ташаббусҳои нави буҷетӣ					
ТАМБ соҳавӣ					
Бахш				*Сана ва имзои роҳбар (Вазир)*	
Ҳаҷми хароҷот аз рӯи ташаббусҳои нав (ҳазор сомонӣ)				**Гурӯҳи кории байниидоравии буҷетӣ дар назди Вазорати молияи ҶТ (мувофиқа карда шуд/рад карда шуд**	**Эзоҳ**
	2020	**2021**	**2022**		
МАБЛАҒИ УМУМӢ					
Ташаббуси 1					
Ташаббуси 2					
Ташаббуси 3					
Сана ва имзои раиси Комиссияи буҷетии Вазорати молияи (ВМ) ҶТ					

***Шакли 2.7. Дархост барои маблағгузории ташаббуси нав**		**Гурӯҳи кории байниидоравии буҷетӣ дар назди Вазорати молияи ҶТ (мувофиқа карда шуд/рад карда шуд**	**Эзоҳ**
Бахш			
Вазорати соҳавии пешбар			
Дархост барои самтҳои нави сиёсат			
Номи афзалият			
Мақсади ташаббуси нави афзалиятнок			
Ҷамъбасти мақсаднок (миқдорӣ) ва натиҷаҳо			
Шарҳи муфассали ташаббуси афзалиятнок			
Ишораҳо ба Стратегияи миллии рушд /Стратегияи миёнамуҳлати камбизоатӣ (ССБ) / Паёми Президенти ҶТ (ба фасли/бахши			

мушаххас)					
Ишора ба стратегияи соҳавӣ (ба фасл/бахши мушаххас)					
Хароҷот барои гурӯҳбандии иқтисодӣ (ҳазор сомонӣ)					
Гурӯҳбандии иқтисодии буҷет	**2020**	**2021**	**2022**		
Ҳамагӣ					
аз ҷумла					
Пардохти музди меҳнат ва маблағҷудокуни ба иҳтиёҷоти иҷтимоӣ (21)					
Хароҷот барои мол ва хизматрасониҳо (22), *ҒАЙР АЗ ХАРОҶОТИ ХУСУСИЯТИ САРМОЯГУЗОРИДОШТА*					
Хароҷот барои пардохти кӯмакҳои молиявӣ(субсидияҳо) (24)					
Маблағҳои сармоягузорӣ,					
аз ҷумла,					
Хароҷоти асосӣ (28)					
Хароҷоти хусусияти сармоягузоридошта аз рӯи гурӯҳҳои дигари моддаҳои Гурӯҳбандии иқтисодии буҷет (22)					
Дар сурати лозимӣ сатр илова карда шавад					
Қарори Комиссияи буҷетии ВМ ҶТ (мувофиқа карда шуд/рад карда шуд)					
Сана ва имзои раиси Комиссияи буҷетии ВМ ҶТ					

Барои ҳар як ташаббуси пешниҳодшаванда шаклҳои ҷудогонаи 2.7 бояд пешниҳод карда шаванд.

Лоиҳаҳои сармоягузории нав бояд ба Вазорати рушди иқтисод ва савдо (ВРИС) дар ҷараёни таҳияи Барномаи сармоягузории давлатӣ (БСД) пешниҳод карда шаванд. Минбаъд ҳангоми таҳияи нишондиҳандаҳои сармоягузории давлатӣ, ВРИС "Номгӯи кӯтоҳ"-ро аз рӯи лоиҳаҳои сармоягузории нав таҳия менамояд, ки аз рӯи дараҷаи афзалиятнокияшон ба тартиб даровардa шудаанд. (Шакли 2.8 ва 2.9)

Лоиҳаҳои сармоягузорӣ бояд пай дар пай, аз рӯи дараҷаи муҳимият ва аҳамияти лоиҳаҳои алоҳида барои рушди иҷтимоию иқтисодии ҷумҳурӣ ба тартиб даровардa шаванд.

Дар ҷараёни баҳодиҳӣ ва афзалиятнокунонии лоиҳаи сармоягузорӣ ВРИС бояд ба инобат гирад:

- Мувофиқатӣ бо афзалиятҳои миллӣ, ки дар ҳуҷҷатҳои стратегии калидӣ муайян шудаанд (Паёми Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва барномаҳои миллию соҳавӣ)
- Натиҷаҳои молиявии дарназардошташуда аз лоиҳа (меъёри даромаднокии дохилӣ ва даромади софи дисконтӣ);
- Арзиши дарназардошташуда ва манфиат аз лоиҳа (ки ба рушди иҷтимоӣ-иқтисодии давлат аҳамияти муҳим дорад);
- Сатҳи омодагии лоиҳа (заминаи қонунгузорӣ ва институтсионалӣ, асосноккунии техникӣ-иқтисодӣ ва агар муҳим бошад, баҳодиҳии таъсир ба муҳити зист ва ҳоказо) ва имконияти потенсиалии ҷорӣ намудани лоиҳа бе ба таъхир мондан дар давраи банақшагирифташуда.

Бо мақсади беҳтар гардонидани ҷараёни қабули қарори Ҳукумат ва интихоби лоиҳаҳои сармоягузорӣ дорои аҳамияти баланди афзалиятнокӣ, лоиҳаҳои афзалиятноки нав бояд аз ҷониби ВРИС ба ду категория А ва Б гурӯҳбандӣ карда шаванд.

Ба категорияи А (категорияи лоиҳаҳои сармоягузории муҳимтарини афзалиятнок) лоиҳаҳое ворид карда мешаванд, ки ба талаботҳои зерин ҷавобгӯ бошанд.

- лоиҳа ба афзалиятҳое, ки дар ҳуҷҷатҳои стратегии давлат инъикос ёфтаанд, ҷавобгӯ мебошад (Паёми солонаи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва барномаҳои миллию соҳавӣ).
- ҳисоби даромаднокии лоиҳа гузаронида шудаанд (ба монанди меъёри дохилии даромаднокӣ, фоидаи софи дисконтӣ ва ғайраҳо);
- ҳисоби хароҷот ва даромади лоиҳа амалӣ шудааст (аз нуқтаи назари муҳимият барои рушди иҷтимоӣ-иқтисодии давлат);
- манфиати дарназардоштaшудаи лоиҳа барои ҷамъият, ки бояд нисбат ба лоиҳаҳои сармоягузории категорияи Б бештар бошад.

Лоиҳаҳои боқимонда бояд ба категорияи Б дохил карда шаванд, ки он низ лоиҳаҳои аҳамияти баландро дарбар мегирад, ин лоиҳаҳо новобаста ба он ки ба меъёрҳои категорияи А мувофиқат намекунанд, лекин аз ҷониби ВРИС барои тасдиқ ҳамчун афзалияти буҷетӣ пешниҳод шудаанд.

Шакли 2.8. Хароҷоти миёнамуҳлати лоиаҳои нави афзалиятнок сармоягузорӣ

Афзалиятнокӣ*	*Номи лоиҳа*	*Коди лоиҳа*	Санаи оғоз ва итмом	Ҳамагӣ хароҷот аз рӯи сармоягузориҳои капиталии лоиҳа*	Ҳамагӣ хароҷоти Сармоягузориҳои капиталӣ (ҳамаи сарчашмаҳо)*			Буҷети давлатӣ*			Сармоягузориҳои берунӣ						Маблағҳои ғайрибуҷетӣ**			Хароҷоти лозимии ҷории Буҷети давлатӣ ***			Сарчашмаи сармоягузориҳои берунӣ
											Қарз			Грант									
					2020	2021	2022	2020	2021	2022	2020	2021	2022	2020	2021	2022	2020	2021	2022	2020	2021	2022	
1	2	3	4	5	6 (9+12+15+18)	7 (10+13+16+19)	8 (11+14+17+20)	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	22	23	24	25
Лоиҳаҳои Категорияи А																							
	Лоиҳаи1																						
	Лоиҳаи 2																						
	Лоиҳаи 3																						
Лоиҳаҳои Категорияи Б																							
	Лоиҳаи 1																						
	Лоиҳаи 2																						
	Лоиҳаи3																						
	Лоиҳаи 4																						

Шакли 2.9. Хароҷоти миёнамуҳлати иншоотҳои нави афзалиятнок сармоягузории давлатӣ

Афзалиятнокӣ*	*Номи лоиҳа*	*Коди лоиҳа*	Санаҳои оғоз ва итмом	Ҳамагӣ хароҷот аз рӯи сармоягузориҳои капиталии лоиҳа*	Ҳамагӣ хароҷоти сармоягузориҳои капиталӣ (ҳамаи сарчашмаҳо)*			Буҷети давлатӣ*			Маблағҳои ғайрибуҷетӣ**			Хароҷоти лозимаи ҷории Буҷети давлатӣ ***		
					2020	2021	2022	2020	2021	2022	2020	2021	2022	2020	2021	2022
1	2	3	4	5	6 (9+12)	7 (10+13)	8 (11+14)	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Лоиҳаҳои Категорияи А																
	Объекти 1															
	Объекти 2															
	Объекти 3															
Лоиҳаҳои Категорияи Б																
	Объекти 1															
	Объекти 2															
	Объекти 3															
	Объекти 4															

* Нишон додани лоиҳаҳо аз рӯи дараҷаи афзалиятнокӣ ва мутобиқат ба сиёсати давлатӣ тибқи арзёбии Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон
**Хароҷоти ҷориро дар бар намегирад

***Ҳамаи хароҷоти дигарро дар бар мегирад, ба истиснои сармоягузориҳои давлатие, ки аз буҷет барои баҳрабардорӣ ва нигоҳдории дороиҳои тавассути сармоягузориҳо бавуҷудоянда талаб карда мешаванд. Ин хароҷоти ҷорӣ бояд дар дархости буҷетии ТАМБ соҳавӣ низ, ки ба Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод мегарданд, дарҷ карда шаванд.

Шакли 2.10. Ҷамъбасти ташаббусҳои нави буҷетӣ					
ТАМБ соҳавӣ				**Сана ва имзои роҳбар**	
Бахш					
Ҳаҷми хароҷот аз рӯи ташаббусҳои нав (ҳазор сомонӣ)				Қарори Комиссияи буҷетии ВМ ҶТ (мувофиқа карда шуд/рад карда шуд)	Эзоҳ
	2020	**2021**	**2022**		
Ҳамагӣ					
Ташаббуси 1					
ТАМБ 1					
ТАМБ 2					
ТАМБ 3					
Ташаббуси 2					
ТАМБ 1					
ТАМБ 2					
ТАМБ 3					
Ташаббуси 3					
ТАМБ 1					
ТАМБ 2					
ТАМБ 3					
Сана ва имзои **раиси Комиссияи буҷетии ВМ ҶТ**					

ЗАМИМАИ №3: ҲАДДИ НИҲОИИ ХАРОҶОТ

Шакли 3. Ҳадди ниҳоии хароҷот аз рӯи бахшҳо				
	Тасдиқ.	Нақша	Пешгӯӣ	
	2019	**2020**	**2021**	**2022**
Ҳамагӣ хароҷот				
аз ҷумла:				
- Буҷет				
Аз ҷумла,				
Музди меҳнат				
Хароҷоти ҷорӣ				
Хароҷоти асосӣ				
- Маблағҳои махсус				
- Суғуртаи иҷтимоӣ*				
Хароҷот барои чораи нави сиёсат, аз ҷумла:				
Ташаббуси 1.				
Ташаббуси 2.				

Ташаббуси 3.				
*Эзоҳ: Маблағи суғуртаи иҷтимоӣ аз фонди музди меҳнат муайян карда мешавад ва ба таври ҷудогона инъикос карда мешавад. Маблағи суғуртаи иҷтимоӣ набояд ба маблағи музди меҳнат дохил карда шавад.				

Шакли 3.1. Ҳадди ниҳоии хароҷот аз рӯи барномаҳои буҷетии бахш

	Буҷет 2017 (воқеият)	**Буҷет 2018. (нақша)**	**Хароҷоти заминавӣ**		
			2020	**2021**	**2022**
1	***2***	***3***	***4***	***5***	***6***
Бахши 1					
Барномаи ….					
Барномаи ….					
Барномаи ….					
Бахши 2					
Барномаи ….					
Барномаи ….					
Барномаи ….					
Бахши 4.					
Барномаи ….					
Барномаи ….					
Барномаи ….					
Аз рӯи зарурат сатр илова карда шавад					

Шакли 3.2 Тақсимоти ҳадди ниҳоии соҳавӣ аз рӯи ТАМБ бахш

Бахш ____

	Нақша 2019	Пешгӯӣ		
		2020	**2021**	**2022**
Ҳамагӣ (1)				
ҶАМЪИ ХАРОҶОТИ ҶОРӢ (2)				
Буҷети ҷумҳуриявӣ (3)				
ТАМБ..........				
ТАМБ..........				
ТАМБ..........				

ТАМБ..........				
Аз рӯи зарурат сатр илова карда шавад				
Музди меҳнат				
Фонди суғуртаи иҷтимоӣ (4)				
Буҷетҳои маҳаллии муттаҳидшуда (5)				
ҲАМАГӢ ХАРОҶОТИ АСОСӢ (6)				
Ташаббусҳои нави буҷетӣ (7)				

Эзоҳот:

(ба сатри 1) Ҳадди ниҳоии умумии бахш баробар аст ба маблағи сатрҳои 2+6+7+8
(ба сатри 2) Ҷамъбасти хароҷоти ҷорӣ баробар аст ба маблағи сатрҳои 3+4+5
(ба сатри 3) Ҳаҷми умумии хароҷоти ҷорӣ бо тақсимбандӣ аз рӯи ТАМБ
(ба сатри 6) Тақсимоти хароҷоти асосӣ (сармоягузориҳо) аз ҷониби Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян карда мешавад
(ба сатри 7) Барои қабули қарор дар бораи афзоиш додани ҳаҷми музди меҳнат дар бахш Фонди музди меҳнат бо сатри алоҳида нишон дода шудааст.